



BØRNE- OG  
UNDERVISNINGSMINISTERIET

## **Ny undersøgelse: Pædagogerne spiller en stor rolle for de inkluderende miljøer i skolen**

**Pædagoger har stor betydning for trivlsen i folkeskolen og støtter ofte børn med særlige behov. Det viser en helt ny undersøgelse fra Børne- og Undervisningsministeriet.**

På landets grundskoler bliver der arbejdet med at styrke de inkluderende læringsmiljøer. Der er blandt andet stort fokus på at samarbejde om undervisningen, hvor pædagogerne spiller en vigtig rolle. Det viser en ny undersøgelse fra Grundskolepanelet, der er etableret af Børne- og Undervisningsministeriet, og som består af et fast panel af folkeskoler og frie grundskoler.

30. oktober 2024  
Sagsnr.: 24/31890  
Center for Grundskoler  
cljoh1

I undersøgelsen svarer størstedelen af de adspurgte pædagoger, at de bidrager til arbejdet med at inkludere eller støtte elever med særlige behov. Og det er udbredt, at pædagogerne deltager i undervisningen, hvor de løser en lang række opgaver. Tre ud af ti lærere angiver, at de mindst en gang om ugen gennemfører undervisning med en voksen med en anden faglig baggrund.

Der er generelt set kommet flere pædagoger i skolen, end der tidligere har været. I folkeskolen er antal af pædagogårsværk steget med 30 pct., fra ca. 7.500 i skoleåret 2015/2016 til ca. 9.800 i 2023/2024.

### **Lærere og pædagoger føler sig godt klædt på**

Halvdelen af de adspurgte lærere og tre fjerdedele af de adspurgte pædagoger føler sig godt klædt på til at støtte elever med særlige behov til at indgå i klassefællesskabet.

Omkring halvdelen af pædagogerne oplever, at de dagligt støtter elever med særlige behov. Og langt de fleste af pædagogerne (89 pct.) angiver, at de hjælper en eller flere elever med særlige behov, når de deltager i undervisningen. Størstedelen af pædagogerne angiver samtidig, at de yder trivselsrelateret støtte.

”Jeg er glad for, at pædagogerne i dag spiller en langt større rolle i skolen. De har stor betydning for særligt de yngste børns trivsel. Og det er vigtigt, når børn med forskellige forudsætninger skal gå i klasse sammen. Det er en ambition for os i regeringen, at flere børn kan gå på deres lokale folkeskole fremfor at blive sendt i et specialtilbud. Det kræver, at vi styrker folkeskolen og finder de gode løsninger. Fx ved at bruge en særlig pædagogik og have to voksne i klasselokalet. Der kan skolerne med fordel trække på

både lærernes og pædagogernes kompetencer”, siger børne- og undervisningsminister Mattias Tesfaye.

### **Samarbejdet på skolerne fungerer godt**

Oplevelsen af samarbejde om de inkluderende indsatser er overvejende positive. Mere end otte ud af ti lærere og pædagoger oplever det eksisterende samarbejde om inklusion på skolen som tilfredsstillende. Cirka halvdelen af lærerne og pædagogerne vurderer desuden, at de kan få hjælp og vejledning fra en kollega med specialpædagogisk viden.

Mens de fleste lærere og pædagoger vurderer, at det interne samarbejde på skolen om inklusion er tilfredsstillende, vurderes det dog, at samarbejdet med skolens eksterne aktører kan styrkes.

Blandt skoleledere er oplevelsen af samarbejdet med eksterne dog mere positivt. Mere end halvdelen af skolelederne vurderer, at det nuværende samarbejde med eksterne aktører er tilfredsstillende. Det er især samarbejdet med psykologer fra Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) og konsulenter fra Skole, Socialforvaltning og Politi (SSP), de mener, fungerer godt.

### **Undervisning tilpasses elevernes niveau**

Undersøgelsens resultater peger på, at lærerne generelt tilpasser undervisningen til en bred gruppe af elever. Mange varierer arbejdsformerne for at tilgodese forskellige elevers læringsbehov, når de underviser. Det gør de blandt andet ved at give eleverne mulighed for at løse opgaver på deres egen måde og ved at give eleverne opgaver af forskellig sværhedsgrad.

Tolærerordninger er mere udbredt i folkeskolen end på de frie skoler. Over halvdelen af lærerne i folkeskolen indgår ugentligt i en tolærerordning, mens det gør sig gældende for 34 procent af lærerne på de frie skoler.

Selvom der i undersøgelsen overordnet set peges på, at der er gode rammer for at arbejde inkluderende, betoner flere lærere og pædagoger fortsat et behov for faglig kompetenceudvikling. Det gælder blandt andet kompetencer inden for undervisning og inklusion af elever med særlige behov.

### **Folkeskoleaftale styrker inkluderende fællesskaber**

Undersøgelsen viser overordnet set, at der på mange skoler arbejdes med at skabe inkluderende læringsmiljøer. Det er regeringens mål at styrke de indsatser, der understøtter den udvikling, yderligere. Med Aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram er der taget en række konkrete skridt mod et stærkere almenområde i folkeskolen.

Fra skoleåret 2025/26 vil der være bedre muligheder for at iværksætte fællesskabsrettede indsatser, der skal sætte fokus på det brede klassefællesskab frem for den enkelte elevs udfordring og støttebehov. På den måde kan støtte gives til hele klassen.

Aftalen giver også pædagoger og lærere bedre mulighed for at styrke deres kompetencer inden for specialpædagogik og klasseledelse, så de bliver bedre klædt på til at hjælpe elever med særlige behov. Det skal blandt andet skabe mere ro i klasserne og give flere specialpædagogiske kompetencer tæt på eleverne.

Med aftalen blev det også besluttet, at Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) styrkes, så der kan arbejdes mere med tidlige og forebyggende indsatser. Derudover nedsatte børne- og undervisningsministeren i september 2024 en ekspertgruppe, der skal komme med anbefalinger til regler på inklusions- og specialundervisningsområdet.

### **[Faktaboks]**

#### **Om Undersøgelsen**

Grundskolepanelets resultater om inkluderende læringsmiljøer består af fire dele, der zoomer ind på:

- *Rammerne for arbejdet med inkluderende læringsmiljøer*
- *Skolernes organisering af arbejdet med inkluderende læringsmiljøer*
- *Støtte og støttebehov*
- *Differentieret undervisning*

#### **Om Grundskolepanelet**

Grundskolepanelet er en spørgeskemaundersøgelse, som skal gennemføres hvert andet år blandt et fast panel af 180 folkeskoler og 57 frie grundskoler. Det svarer til 15 procent af alle folkeskoler og 11 procent af frie grundskoler. Panelet består af ledere, lærere, pædagoger fra 2., 4., 6. og 8. klasse samt elever fra 4., 6. og 8. klasse fra udvalgte folkeskoler og frie grundskoler. Grundskolepanelet er gennemført for første gang i 2024. Her deltager 548 ledere, 587 pædagoger, 1.941 lærere og 17.168 elever i undersøgelsen.

Læs mere om Grundskolepanelet her

Grundskolepanelet | Børne- og Undervisningsministeriet (uvm.dk)